

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СКУЛЬПТУРА І МОДЕЛЮВАННЯ В ГІПСІ

Освітня програма «Образотворче мистецтво»

Другого (магістерського) рівня

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 5 _від 16 квітня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Скульптура і моделювання в гіпсі
Викладач (-і)	Кіндрачук Володимир Богданович – старший викладач
Контактний телефон викладача	0963726581
Е-mail викладача	volodymyr.kindrachur@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації із студентами проводяться відповідно до графіку розміщеного на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предмет</u> вивчення навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів зі скульптурою як мовою образотворчого мистецтва, набутті ними відповідних теоретичних знань та практичних навиків. Також програма має на меті розвинути в студентів просторове та абстрактне мислення, навички моделювання об'ємно-просторових форм в гіпсі.</p> <p>Навчальний курс «Скульптура та моделювання в гіпсі» передбачає поєднання лекційних матеріалів із практичним курсом і великим об'ємом самостійної роботи.</p> <p>Навчальна дисципліна має на меті підготувати кваліфікованого фахівця (художника і педагога) з образотворчого мистецтва із високими духовними та культурними характеристиками, розвинутим творчим мисленням, відповідним професійним рівнем художньої майстерності.</p> <p>«Скульптура та моделювання в гіпсі» як навчальна дисципліна має необмежені можливості для творчого розвитку мистця і позитивно впливає на формування творчих якостей і високої художньої культури.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>«Скульптура та моделювання в гіпсі» – це вибіркова дисципліна фахового спрямування, введення якої дозволяє поглиблено вивчити скульптуру, як вид образотворчого мистецтва, ознайомитись з багатою спадщиною українського мистецтва. Основною метою і завданням курсу є оволодіння технологією і техніками скульптури та застосування набутих знань і навичок у власній мистецькій та педагогічній діяльності.</p> <p>Метою викладання дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – підготувати фахівця з високим рівнем майстерності, здатного самостійно творчо вирішувати завдання художньої і педагогічної діяльності. <p>Основні цілі викладання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> – познайомити студента з скульптурними технологіями і техніками; – навчити студента орієнтуватись у видах і жанрах мистецтва, користуватись виражальними засобами, стилістикою та мовою пластики; – виробити знання, уміння і навички, які дозволять студентові самостійно виконувати творчі завдання, а також застосовувати їх в мистецькій діяльності. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Програмні компетентності

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образноасоціативну мову при створенні художнього образу.

СК 2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

СК 9. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.

Результати навчання

РН 2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.

РН 3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

РН 4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

РН 5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва.

РН 8. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

РН 9. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності.

Викладач спецкурсу повинен спонукати студентів до творчої праці, сформувавати в них належний професійний і культурний рівень майбутнього фахівця. Програма може слугувати прикладом діючої типової програми, на основі якої можна розробити варіант індивідуальної робочої програми

Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Скульптура та моделювання в гіпсі» проводиться у формі заліку. Залік передбачений в кінці другого семестра. Навчання оцінюється за 100 - бальною шкалою.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	4
Практичні заняття	26
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	«Образотворче мистецтво, декоратне мистецтво, реставрація»	2	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Лекція. Багатофігурні сюжетно-тематичні скульптурні твори в українському та світовому мистецтві.	2		
Тема 2. Лекція. Мистецтво скульптури і сучасність. Новітні скульптурні матеріали.	2		
Тема 3. Збір матеріалу та вибір теми двофігурної композиції.			20
Тема 4. Виготовлення каркасу.			20
Тема 5. Ліпка двофігурної тематичної композиції.		18	
Тема 6. Зняття кускової гіпсової форми і відливка роботи в гіпсі.		8	
Тема 7. Патинування та підготовка до експозиції виконаної в гіпсі двофігурної композиції.			20
Згалом	4	26	60

6. Система оцінювання дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання з навченої дисципліни проводиться з метою перевірки знань і вмінь студентів, виявлення якості засвоєних компетентцій, формування рейтингу успішності. Оцінювання результатів навчання відбувається на принципах систематичності, об'єктивності та прозорості.</p> <p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінювання результатів навчання відбувається згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</p> <p>Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf</p> <p>Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Скульптура та моделювання в гіпсі» проводиться у формі заліку. Залік передбачений в кінці семестра. Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою.</p>

Шкала оцінювання			
Університетська	Національна		Шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	Добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
1-25			Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Оцінювання результатів навчання з дисципліни передбачає поточне оцінювання на практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Загальна система розподілу балів за різні види робіт

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	70
Самостійна робота	30
Заг. к-ть	100

Практичні заняття	Практичні заняття передбачають вивчення студентами тем згідно силабуса. Студенти усно та письмово відповідають, виконують практичну роботу.	
	Система оцінювання практичних занять визначена у Положенні про «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».	
	Конвертація балів з навчальної дисципліни за кожен тему практичного заняття:	
	Національна оцінювання	Конвертація у бали
	шкала	
5	35	
4	27	
3	18	
2	-	

Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю визначаються в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку
--	--

	<p>основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf) та згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</p> <p>Студент допускається до семестрового контролю при відсутності пропусків занять та виконанні усіх видів робіт передбачених силабусом навчальної дисципліни.</p>
Підсумковий контроль	<p>Вивчення дисципліни передбачає залік.</p> <p>Залік виставляється на останньому занятті. Оцінка у 100 – бальній шкалі формується як сума балів за практичні заняття та самостійну роботу студента.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:</p> <p>1. Положенні про запобіганні академічному плагіату (нова редакція) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf</p> <p>метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.</p> <p>2. Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція), https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf , в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;</p> <p>3. Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція), https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf , в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади.</p> <p><u>Відвідування занять</u></p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.</p>	

Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацювання літератури із лекційних курсів.

Додаткові бали

Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою з лекційних курсів; виконання додаткових завдань із практичних занять.

За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали.

Неформальна освіта

Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендована література

1. Андрецканіч А. І. Курс пластичної анатомії людини: Навчальний посібник.- Чернівці: Букрек, 2010. - 128 с.; іл.
2. Білецький П. Українське мистецтво II пол. XVII - XVIII ст.- К., 1981. -158 с.
3. Бірюльов Ю. Львівська скульптура від раннього класицизму до авангардизму (середина XVIII – середина XX ст.)- Львів: Апріорі, 2015. - 528 с.: іл.
4. Возницький Б. Микола Потоцький староста Канівський та його митці архітектор Бернард Меретин і сницар Іоанн Георгій Пінзель.- Львів: «Центр Європи», 2005. 160 с. - 220 іл.
5. Гоголь В., Діба Ю. Скульптура. Ілюстрована енциклопедія. Том 1 А. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. - 408 с.; іл.
6. Горж С. Коротка історія мистецтва.- Львів: Видавництво Старого Лева, 2022. - 224 с.
7. Демідко О. Історія образотворчого мистецтва та архітектури. Ліра-К. 2021. 182 с.
8. Жишкович В. Пластика Русі-України. X- I пол. XIV ст.- К., 1993. - 362с.
9. Лихач Л. Українська Академія Мистецтв.- Київ: Родовід, 2015. - 272 с.
10. Мельник А. Основные закономерности построения скульптурного рельефа.- М. 1985. - 111 с.
11. Череватенко Л. Михайло Грицюк. Скульптура, графіка. Альбом.- К. 1996. - 145 с.
12. Николишин Ю. І. Львів сакральний.- Львів: Апріорі, 2017. - 88 с.; іл
13. Пине Э. Роден.- М.: Астрель, 2003. - 144 с.
14. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. К., 2020. 234 с.
15. Степовик Д. Скульптор Лео Мол.- К., 1995. - 224 с.
16. Степовик Д. Скульптор Михайло Черешньовський.- К., 2000. - 224 с.

Допоміжна

1. Черешкевич Л. Скульптура. Графіка.- Київ: Дух і Літера, 2011. - 104 с.

Інформаційні ресурси

1. Образотворче мистецтво з методикою викладання. UPL: <https://studfile.net/preview/5185909/>

2. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво (основи образотворчої грамоти). URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2815.pdf>
3. Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів URL: <http://mon.gov.ua/content/derz-stan.pdf>

Викладач _____ ст. викл. Кіндрачук В. Б.